

รายงานการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ 2/2541

วันศุกร์ที่ 19 มกราคม 2541

ณ ห้องประชุม 302 ตึกบัญชาการชั้น 3 ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

1. คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์	ประธานกรรมการ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	
2. นายสตี ศรีบุญเรือง	กรรมการ
แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	
3. พลตรีวิฑูรย์ ราชตะนันท์	กรรมการ
แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	
4. นางวันชาติ วรรณะมล	กรรมการ
แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
5. นางสาวศรีสมบัติ วานิจจะกุล	กรรมการ
แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
6. นายฐากรณ์ พานิช	กรรมการ
แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	
7. นายบรรจง กันตวิรุฒ	กรรมการ
แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	
8. นายยรรยง พวงราช	กรรมการ
แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์	
9. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์	กรรมการ
แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	
10. นายวีระ ไชยธรรม	กรรมการ
แทนเลขาธิการ ก.พ.	
11. นางสาววริมา โพธิ์สมบัติ	กรรมการ
แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	

12. นายพิฑูร พุ่มหิรัญ	กรรมการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	
13. นายสนธิ ชมชาญ	กรรมการ
แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	
14. นางศรีอาภรณ์ จินตกานนท์	กรรมการ
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติศักดิ์ ปรกิติ	กรรมการ
ผู้อำนวยการโครงการสถาบันกฎหมายเปรียบเทียบ	
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
16. นายชาญวิทย์ เกษตรศิริ	กรรมการ
อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
17. นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	
18. นางบัญญัติ ทศนียะเวช	กรรมการ
สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ	
19. นายมารค ตามไท	กรรมการ
อาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
20. นางเรือง สุขสวัสดิ์	กรรมการ
ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน	
21. รองศาสตราจารย์อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์	กรรมการ
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
22. นายธาดา เดชวุฒิกุล	กรรมการ
นิติกร 7 ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ	
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	

ผู้ไม่มาประชุม

1. ศาสตราจารย์ไพรัช ธัชยพงษ์	ติตราชการ
2. รองศาสตราจารย์ผาสุก พงษ์ไพจิตร	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางโสภารวรรณ แสงไชย	ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ
คอมพิวเตอร์แห่งชาติ
2. นางอุมาสิริ สอาดเยี่ยม	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
3. นายสมบัติ ศิลป์ประเสริฐ	กระทรวงมหาดไทย
4. นายจักรี ชื่นอุระ	กระทรวงมหาดไทย
5. นายนิติชัย วิริยานนท์	กระทรวงมหาดไทย
6. นางสาวอัมพวัน ฉันทาภิรมย์สุข	กระทรวงการคลัง
7. นายสรา สุวรรณรัตน์	สำนักงานประมาณ
8. นางดวงฤดี รัตนโอฬาร	สำนักโฆษก ทำเนียบรัฐบาล
9. พ.อ.ปิยะพล วัฒนกุล	กระทรวงกลาโหม
10. พ.ท.พงศา อยู่สุข	กระทรวงกลาโหม
11. นายยงยุทธ ดิยะไพรัช	เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)
12. นายวิภาคย์ ธนรัช	หัวหน้าสำนักงานเลขานุการ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)
13. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	

เริ่มประชุมเวลา 13.30 น.

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า กระทรวงมหาดไทยได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้บัตรประจำตัวประชาชนเบิกถอนเงินจากธนาคารพาณิชย์ผ่านตู้ ATM จะเป็นการให้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเกินขอบเขตหรือไม่ ตามที่ที่ประชุมได้ให้ข้อสังเกตไว้เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ 1/2541 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2541 ดังนี้

1. ข้อมูลในแถบแม่เหล็กดังกล่าวคงมีเฉพาะข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของบัตรฯ ตามที่ปรากฏบนหน้าบัตร ซึ่งเป็นข้อมูลเปิดเผยอยู่แล้วเท่านั้น ไม่มีข้อมูลอื่นเพิ่มเติมแต่อย่างใด
2. การใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแถบแม่เหล็กนั้น ธนาคารไม่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับระบบฐานข้อมูลกลางของกรมการปกครอง เพื่อตรวจสอบรายการของบุคคลอื่นหรือรายการอื่นของเจ้าของบัตรนั้นได้ (OFF-LINE)

3. การเบิกถอนเงินธนาคารด้วยบัตรประจำตัวประชาชนนั้น เจ้าของบัตรฯ จะต้องแสดงเจตนาด้วยตนเองกับทางธนาคารว่าจะใช้บัตรประจำตัวประชาชนเป็นบัตร ATM ด้วย โดยไม่ถือเป็นการบังคับแต่อย่างใด

จึงเสนอที่ประชุมทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 1/2541 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2541

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสตี ศรีบุญเรือง) ได้ขออนุญาตประธานให้เลขานุการชี้แจงที่ประชุมทราบเกี่ยวกับรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมหรือผู้มาประชุมแทน ดังนี้

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย มีองค์ประกอบของกรรมการ 2 ส่วน ได้แก่ กรรมการที่แต่งตั้งโดยตำแหน่งส่วนหนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยตีความว่า ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสามารถมอบหมายและมอบอำนาจให้ตำแหน่งที่สามารถปฏิบัติราชการแทนตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 กำหนดมาประชุมแทนได้

สำหรับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น ถือว่าเป็นการแต่งตั้งตามคุณสมบัติและความสามารถเฉพาะตัวการมอบให้ผู้อื่นมาประชุมแทนจะไม่ถือว่าเป็นผู้แทน และถ้ามีการเบิกเบี้ยประชุมก็จะไม่สามารถเบิกได้ อย่างไรก็ตามหากได้มอบให้ผู้อื่นมาประชุมแทนก็จะถือว่าเป็นผู้เข้าร่วมประชุม

หลังจากนั้น ประธานได้ขอให้ที่ประชุมพิจารณารายงานการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ 1/2541 วันที่ 9 มกราคม 2541 ซึ่งที่ประชุมได้ขอแก้ไขและเพิ่มเติมข้อความดังนี้

หน้า 2 หมายเลข 13 นายเสรี สุขสถาพร ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ แก้ไขเป็นนายเชาว์ อรรถมานะ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และหมายเลข 14 เพิ่มเติมความจากผู้อำนวยการสถาบันกฎหมายเปรียบเทียบ เป็นผู้อำนวยการโครงการสถาบันกฎหมายเปรียบเทียบ

หน้า 4 เรื่องที่ 2 หมายเลข 1 เพิ่มเติมความจาก ผู้อำนวยการสถาบันกฎหมายเปรียบเทียบ เป็น ผู้อำนวยการโครงการสถาบันกฎหมายเปรียบเทียบ และหมายเลข 6 เพิ่มเติมความจากผู้อำนวยการศูนย์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ เป็นผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

หน้า 7 ข้อ 1 ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเป็นการทั่วไป เพิ่มเติมข้อความ “1.4 ข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ ตามคำขอของบุคคลเฉพาะราย ตามมาตรา 11”

หน้า 10 บรรทัดสุดท้าย การจัดประชุมชี้แจงการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เพิ่มเติมการจัดประชุมชี้แจงกับองค์กรภาคเอกชน หรือ NGOs ด้วย

หน้า 11 บรรทัดที่ 4 ให้เพิ่มเติมข้อสังเกตของที่ประชุมในการจัดให้มีกลุ่มวิจัยและพัฒนาควบคู่ไปกับการจัดสัมมนากลุ่มย่อยต่าง ๆ

ในการนี้ ในรายงานการประชุมขอให้บันทึกข้อสังเกตของที่ประชุมในเรื่องความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า มุ่งที่จะสนับสนุนการพัฒนาทางการเมืองตาม **ระบอบประชาธิปไตย** และเป็นส่วนหนึ่งของการผลักดันให้สังคมไทยก้าวสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร โดยทางราชการจัดองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้วย

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ 1/2541 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2541 ตามที่แก้ไขแล้ว

วาระที่ 3 **เรื่องเพื่อพิจารณา**

เรื่องที่ 1 ร่างหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด จำนวน 2 ฉบับ

สืบเนื่องจากในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ 1/2541 วันที่ 9 มกราคม 2541 ที่ประชุมเห็นสมควรให้นำร่างหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการให้ประชาชนเข้าตรวจดูตามมาตรา 9 และร่างหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดก่อนวันที่ 9 ธันวาคม 2540 ซึ่งเป็นวันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ประชาชนเข้าตรวจดูตามมาตรา 42 วรศ. 2 ทั้ง 2 ฉบับ ให้คณะทำงานพิจารณาเตรียมการตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรือระเบียบ ซึ่งจะออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พิจารณาตามแนวทางที่คณะกรรมการให้ความเห็นไว้อีกครั้งหนึ่ง นั้น

คณะทำงานดังกล่าวได้จัดประชุมพิจารณาเรื่องนี้เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2541 เสร็จแล้ว ทั้ง 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ร่างหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการให้ประชาชนเข้าตรวจดู ตามมาตรา 9 ดังมีรายละเอียดของหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

ข้อ 1 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีสถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้สะดวกตามสมควร ตามกำลังบุคลากรและงบประมาณที่มี

ข้อ 2 ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำดัชนีที่มีรายละเอียดเพียงพอสำหรับประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารตามข้อ 1 ได้เอง

ข้อ 3 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามข้อ 1 ไว้ให้ประชาชนสามารถหยิบหาเองได้

กรณีมีความจำเป็นในเรื่องสถานที่ จะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหากก็ได้ แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่สำหรับนำข้อมูลข่าวสารที่ต้องการมาให้ได้ด้วย

ข้อ 4 การให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยด้วยก็ได้

ข้อ 5 การดำเนินการตามข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ข้างต้น หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่นหรือของเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐนั้น ซึ่งประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใช้บริการแทนก็ได้

ที่ประชุมได้ร่วมพิจารณาร่างหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ตามมาตรา 9 โดยได้แก้ไข ในข้อ 3 และ ข้อ 4 ดังนี้

ข้อ 3 แก้ไขเป็น ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามข้อ 1 ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูเองได้โดยสะดวก

กรณีมีความจำเป็นในเรื่องสถานที่ที่จะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหากหรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย

ทั้งนี้ เนื่องจากที่ประชุมเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องจัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้โดยสะดวก โดยให้หน่วยงานของรัฐสามารถจัดข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนตรวจดูข้อมูลข่าวสารได้สะดวกในสถานที่แห่งอื่นได้

ข้อ 4 การให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยด้วยก็ได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้ตรวจดูข้อมูลข่าวสารด้วย

ทั้งนี้ เนื่องจากที่ประชุมเห็นว่า การที่หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยด้วยก็ได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารด้วย

ในการนี้ ที่ประชุมได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการให้ประชาชนเข้าตรวจดูตามมาตรา 9 ด้วยระบบสารสนเทศผ่านคอมพิวเตอร์ว่า จะต้องเป็นวิธีการที่ง่ายประชาชนผู้เข้าขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการต้องสามารถใช้งานด้วยตนเองได้ ซึ่งในเรื่องนี้ประธานมีความเห็นว่าขอให้ฝ่ายเลขานุการได้บันทึกไว้ในหนังสือแนะนำแจ้งหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ว่า หน่วยงานของรัฐสามารถจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูด้วยระบบสารสนเทศผ่านคอมพิวเตอร์ด้วยก็ได้ แต่จะต้องเป็นวิธีการที่ง่ายประชาชนผู้ขอเข้าตรวจดูต้องสามารถใช้งานด้วยตนเองได้

รศ.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในข้อ 4 เป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยนั้น อาจมีกรณีที่หน่วยงานของรัฐอาจใช้ปฏิเสธการเข้าขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของประชาชน หากประชาชนผู้นั้นแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อยก็ได้ และได้ให้ข้อสังเกต

เกี่ยวกับหนังสือราชกิจจานุเบกษาว่า ขอให้หน่วยงานของรัฐ มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาที่มีห้องสมุด ถ้าสามารถจัดให้มีราชกิจจานุเบกษาไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ขอให้จัดไว้ด้วย

มติที่ประชุม ให้ฝ่ายเลขานุการรับไปดำเนินการปรับปรุงร่างหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการให้ประชาชนเข้าตรวจดูตามมาตรา 9 ตามที่ที่ประชุมแก้ไข

ฉบับที่ 2 ร่างหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 9 ธันวาคม 2540 ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ใช้บังคับ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูตามมาตรา 42 วรรค 2 ดังมีรายละเอียดของหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

ข้อ 1 ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (1) (2) และ (3) ที่มีผลใช้บังคับอยู่และส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในสามเดือน นับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 2 ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4) ที่มีผลใช้บังคับอยู่และส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 3 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าไม่อาจดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดในข้อ 1 หรือข้อ 2 ให้ขอขยายระยะเวลาในการจัดทำต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ การขอขยายระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้กระทำก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ 1 หรือ ข้อ 2 แล้วแต่กรณี

กำหนดเวลาตามข้อ 1 หรือข้อ 2 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะขยายระยะเวลาให้ได้คราวละไม่เกินสามเดือนหรือหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

ข้อ 4 ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการและโครงการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ที่เกิดก่อนวันที่ 9 ธันวาคม 2540 เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

เมื่อได้เสนอแผนการและโครงการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามแผนการและโครงการดังกล่าวต่อไปโดยไม่ชักช้า เว้นแต่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะมีมติให้ถือปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

ที่ประชุมได้ร่วมพิจารณาร่างประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูตามมาตรา 42 วรรค 2 โดยได้แก้ไขข้อ 2 ข้อ 3 และ ข้อ 4 ดังนี้

ข้อ 2 ให้เพิ่มวรรคสองเป็น “หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง หมายถึงหน่วยงานของรัฐผู้ตราหรือกำหนดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4)

ทั้งนี้ เนื่องจากที่ประชุมเห็นว่า หน่วยงานของรัฐที่จะต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา 7 (4) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาควรเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นผู้ออกข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4)

ข้อ 3 วรรค 3 แก้ไขเป็นกำหนดเวลาตามข้อ 1 หรือข้อ 2 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะขยายระยะเวลาให้ได้ไม่เกินสามเดือน หรือหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ เนื่องจากที่ประชุมเห็นว่า การขยายระยะเวลาไม่เกินสามเดือนหรือหนึ่งปีจะซ้ำหรือนานเกินไป

ข้อ 4 แก้ไขคำว่า แผนการและโครงการ เป็น แผนงานและโครงการ

ทั้งนี้ เนื่องจากพิมพ์กลับที่กัน

ในการนี้ ที่ประชุมได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับความหมายหรือนิยามของความว่า “เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ” ในมาตรา 7 (4) มีความหมายครอบคลุมมากน้อยแค่ไหน

ในเรื่องนี้ นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์ ได้ให้นิยามของคำว่า กฎ หมายถึงสิ่งซึ่งมีผลใช้บังคับ ไม่ได้มีผลต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยตรง

ผศ.กิตติศักดิ์ ปกติ ได้ให้ความหมายของคำว่า กฎ ตามนิยามในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการปกครอง หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบข้อบังคับหรือบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยมุ่งหมายให้ใช้บังคับแต่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ควรพิจารณาให้แคบลงไปด้วยว่า กฎ เป็นเรื่องของการใช้อำนาจทางกฎหมาย ถ้าเป็นเรื่องปฏิบัติใดที่หน่วยงานกำหนดขึ้นเพื่อให้บังคับในหน่วยงานนั้น ย่อมไม่ถือว่าเป็น กฎ ตามความหมายในมาตรา 7 (4) ความว่า “โดยมีสภาพอย่างกฎ”

ประธานได้เสนอให้จัดทำคำอธิบายประกอบการปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว ทั้งสองฉบับ โดยเห็นสมควรให้คณะทำงานเตรียมการตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรือระเบียบ ซึ่งจะออกตามพระราชบัญญัตินี้ดำเนินการ และประกาศนี้จะมีผลตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นอกจากนี้ ขอให้บันทึกในหนังสือแนะนำหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา 42 วรรค 2 ว่า โดยเฉพาะในข้อ 4 นี้มิได้เป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการขึ้นใหม่ หรือจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพิ่มเติมแต่อย่างใด

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ที่ประชุมเสนอ และขอให้ฝ่ายเลขานุการรับไปดำเนินการปรับปรุงร่างหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ที่ประชุมเสนอ

เรื่องที่ 2 ร่างกฎหมายกระทรวงจำนวน 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 ร่างกฎกระทรวงตามมาตรา 24 วรรค 2 เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 24 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 24 (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พร้อมสำเนาหนึ่งชุดตามแบบที่แนบท้ายกฎกระทรวงนี้ และเก็บรักษาไว้กับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ข้อ 2 ให้หน่วยงานจัดเก็บรวบรวมบัญชีหรือสำเนาบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้เป็นระบบ เพื่อความสะดวกในการเก็บรักษาและตรวจสอบ

สำหรับบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลแสดงไว้ในรูปของตาราง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ช่องที่ 1	แสดง ลำดับที่
ช่องที่ 2	แสดง วันเดือนปีที่ขอดูหรือยืม
ช่องที่ 3	แสดง วัตถุประสงค์ในการขอดูหรือยืม
ช่องที่ 4	แสดง ชื่อผู้ขอดูหรือยืมและหลักฐานแสดงตัวบุคคล
ช่องที่ 5	แสดง ลายมือชื่อผู้ขอดูหรือยืม
ช่องที่ 6	แสดง วันเดือนปีที่คืน
ช่องที่ 7	แสดง ชื่อผู้คืน
ช่องที่ 8	แสดง ลายมือชื่อผู้คืน
ช่องที่ 9	แสดง หมายเหตุ

ประธานได้ขอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างกฎกระทรวงตามมาตรา 24 วรรค 2 เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลด้วยความรอบคอบ

ที่ประชุมได้ขอให้เพิ่มเติมข้อความในข้อ 1 ของร่างกฎกระทรวงตามมาตรา 24 วรรค 2 เกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์และวิธีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในข้อ 1 ดังนี้

ข้อ 1 ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 24 (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พร้อมสำเนาหนึ่งชุด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดตามแบบที่แนบท้ายกฎกระทรวงนี้ และเก็บรักษาไว้กับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในการนี้ที่ประชุมได้พิจารณาอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 24 ในร่างกฎกระทรวงดังกล่าว โดยให้ข้อคิดเห็นสรุปได้ว่าเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลมีสิทธิที่จะทราบหรือไม่ว่ามีหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นมาขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเกี่ยวกับตน ถ้าที่ประชุมมีความเห็นว่าสมควรที่จะมีการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในเรื่องนี้ก็ควรจจะระบุลงไปให้ชัดเจนในร่างกฎกระทรวงนี้ โดย ผศ.กิตติศักดิ์ ปกติ เสนอในเรื่องนี้ว่า

ให้เพิ่มเติมข้อความตอนท้ายข้อ 1 ว่า "...โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลยอมให้ผู้เป็นเจ้าของข้อมูลตรวจสอบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตนได้ตามมาตรา 25" และเพิ่มความในข้อ 2 เป็น ให้หน่วยงานจัดเก็บรวบรวมบัญชีหรือสำเนาบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น ๆ เพื่อความสะดวกในการเก็บรักษา และตรวจสอบของบุคคลที่ขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเกี่ยวกับตนตามมาตรา 25

ทั้งนี้ได้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมอีกว่า ถ้าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจัดเก็บโดยระบบสารสนเทศผ่านคอมพิวเตอร์ ที่มีการแสดงผลทางหน้าจอ ก็จะต้องสามารถแสดงให้เห็นด้วยว่า มีหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดมาขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเกี่ยวกับตน

ที่ประชุมได้มีข้อสังเกตอีกว่า ในบางกรณีที่เกี่ยวข้องว่าบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเป็นเรื่องลับ ไม่สามารถที่จะเปิดเผยให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบได้ว่ามีหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดมาขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเกี่ยวกับตน ซึ่งในเรื่องนี้ นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์ ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ถ้าถือว่าบัญชีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเป็นเรื่องลับ โดยมีส่วนต้องห้ามมิให้เปิดเผยก็สามารถลบหรือตัดทอนได้ หรือหน่วยงานของรัฐระบุเหตุผลของการไม่เปิดเผยก็ได้

นายมารค ตามไท ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าอาจต้องทำบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเป็นสองบัญชี คือ ในกรณีที่เปิดเผยได้ และในกรณีที่ถือว่าเป็นความลับทั้งนี้ผู้แทนจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติได้ให้ความเห็นประกอบว่า ในเรื่องนี้ว่าจะอนุญาตได้ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2514 ในการแยกบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเป็นสองบัญชี คือถ้าเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลมาตรวจสอบก็ให้ดูบัญชีทั่วไปที่เปิดเผยได้ แต่ถ้ามีในส่วนที่เป็นความลับก็ให้เจ้าหน้าที่แยกเก็บไว้ต่างหากอีกบัญชีหนึ่ง

มติที่ประชุม ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพิจารณาร่างกฎกระทรวงจำนวน 3 ฉบับ เป็นไปด้วยความรอบคอบและถูกต้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ขอให้กรรมการทุกท่านช่วยกลับไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง และให้ฝ่ายเลขานุการจัดให้มีการประชุมหรือกรรมการกลุ่มย่อยที่ได้ให้ข้อคิดเห็นในเรื่องนี้ เพื่อนำเสนอที่ประชุมพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

นอกจากนี้ ขอให้ฝ่ายเลขานุการจัดทำหนังสือแจ้งหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ทราบถึงการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย และเมื่อไม่มีการมการทํานใดเสนอเรื่องอื่น ๆ แล้ว ประธานกล่าวขอขอบคุณกรรมการและปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา 16.30 น.

(นายธาดา เดชวุฒิกุล)

ผู้จัดรายงานการประชุม